

De Heer Dr J.J. Polak,
International Monetary Fund,
1818 H. Street N.W.
Washington D.C.

Beste Koos,

Hartelijk dank voor je brief van 1 October. Ik ben erg blij dat je de verdediging op je wil nemen en dank je bij voorbaat voor alle moeite.

Bij het beantwoorden van je brief zou ik met de intonatie van onze vriend Leontief op vrijwel alle punten die je stelt kunnen antwoorden : exactly. Dit geldt voor jouw punten 1, 2 (in het bijzonder je allerlaatste veronderstelling), 3 (waar ik dus ongelijk moet erkennen), 4 en 5. Wat 3 betreft heb ik me wel enigszins schuldig gemaakt aan onnauwkeurige terminologie; in feite heb ik hier wel gedacht aan secundaire verliezen die niet het gevolg zijn van inkomensveranderingen maar, laten we zeggen, van de concurrentie om het inkomen. Het oprichten van een nieuwe elektrische centrale kan een naburige centrale zekere nadelen bezorgen, omdat klanten naar de nieuwe overgaan.

Wat je punt 6 betreft ben ik er niet in geslaagd je moeilijkheid te doorgronden. Ik stel mij voor dat de "accounting price" aldus wordt geschat dat de totale werkgelegenheid van de bij die prijs aantrekkelijke werken, inclusief hun secundaire effecten, juist genoeg is om weer volledige werkgelegenheid tot stand te doen komen. Ik ben dus m.a.w. in staat bij de definitie van mijn accounting price dubbeltelling te vermijden. Zo lijkt het mij tenminste. Inderdaad denk ik daarbij gewoonlijk aan de toepassing van deze prijs in een beperkte sector van het bedrijfsleven, namelijk bij de overheid en bij die particuliere bedrijven die men (voorzover gewenst) door subsidiëring kan stimuleren. Het subsidie zou dan zo gekozen kunnen worden dat daardoor in feite die ondernemingen voor hun arbeid slechts de accounting price betalen.

Op dit punt zou ik je misschien moeten vertellen dat, nadat ik mijn memorandum had geschreven, de collega's Herring en Koopmans mij er van overtuigd hebben dat het beter is om de secundaire gevolgen geheel buiten beschouwing te laten. Het is dan beter, wanneer men uitgaat van de opvatting dat wat er ook gebeurt de regering van plan is in ieder geval full employment te handhaven. De secundaire gevolgen kunnen dan beter op rekening van deze politiek worden geschreven en de afzonderlijke objecten alleen naar hun eigen mérites worden beoordeeld.

Wij zullen je een paar nota's per luchtpost toezenden met voorbeelden van het werk met accounting prices. Het voorbeeld dat in de praktijk het meeste is toegepast is de "rule of thumb" die t.a.v. de importen uit landen met zwakke valuta lange tijd is toegepast. Men voerde b.v. voedergranen uit zulke gebieden in tegen prijzen die nominaal tot 30% hoger mochten zijn dan de \$-prijzen die men er mee uitspaarde. Uiteraard was dit cijfer intuïtief en niet exact berekend.

Hartelijk dank voor je gelukwensen. Ik ben natuurlijk zeer vereerd met deze Amsterdamse geste; een en ander belet echter niet dat het adres van ons bureau op de Raamweg is en niet op zijn Amsterdams op de Raamgracht, zoals je secretaresse nog steeds schijnt te menen !

Hartelijke groeten,

ook aan je familie,